

- Dokkfare landskapsvernområde
- Espedalen landskapsvernområde
- Haldorbu landskapsvernområde
- Storlægeret landskapsvernområde

- Hersjømyrin naturreservat
- Kjølåne naturreservat
- Oppsjømyra naturreservat
- Røssjøen naturreservat
- Skardberga naturreservat

Glommens og Laagens Brukseierforening
Postboks 1209

2605 LILLEHAMMER

SAKSBEHANDLER: MARIT VORKINN

ARKIVKODE: 2015/764 - 432.3

DATO: 09.03.2015

Delegert vedtak

Delegasjonssak	DS /
----------------	------

DELEGERT VEDTAK - DISPENSASJON - LANGSUA NP - HALDORBU LVO - STORLÆGERET LVO - DOKKFARET LVO - ESPEDALEN LVO - OPPSJØMYRA NR OG HERSJØMYRIN NR - SNØMÅLING SAMT TILSYN OG DRIFT - GLOMMENS OG LAAGENS BRUKSEIERFORENING

Langsua nasjonalparkstyre gir Glommen og Laagens Brukseierforening (GLB) og Eidsiva Vannkraft AS tillatelse til bruk av snøskuter for snømåling i forbindelse med drift av eksisterende kraftanlegg jf. søknad med vedlegg. Tillatelsen er gitt med hjemmel i verneforskriftene for henholdsvis Langsua nasjonalpark (§ 3 pkt. 6.3 bokstavene p), Haldorbu, Storlægeret, Dokkfare og Espedalen landskapsvernområder (§§ 3 pkt. 6.3 bokstavene p, t, t, r og u), og verneforskriftene for henholdsvis Oppsjømyra (§7å) og Hersjømyrin naturreservat (§ 7v).

Nasjonalparkstyret gir videre tillatelse til nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende kraftanlegg og målestasjoner. Tillatelsen er gitt med hjemmel i verneforskriftene for Espedalen landskapsvernområde § 3 pkt. 6.3 bokstav p og Hersjømyrin naturreservat § 7 bokstav u.

Det vises til fullstendig vedtak med vilkår nedenfor.

Søknaden

Glommens og Laagens Brukseierforening søker om dispensasjon for motorisert ferdsel på vegne av GLB og Eidsiva Vannkraft AS1 i samband med snømåling i Langsua nasjonalpark med tilgrensende verneområder. Søknaden omfatter også kjøring i forbindelse med tilsyn og drift av reguleringsanlegg i Vinstravassdraget, ved Hornsjø og Øvre Reinsjøen, samt Dokkli målestasjon. Nærmere beskrivelse av kjøring det søkes dispensasjon for fremgår av søknadens vedlegg 1 og påfølgende kartvedlegg.

GLB og Eidsiva Vannkraft AS har tidligere søkt om tillatelse til nødvendig motorisert ferdsel i Langsua nasjonalpark med tilgrensende verneområder i søknad datert 1. februar 2013. Dispensasjon ble gitt ved brev av 14. februar 2013. Dispensasjonen er nå utløpt og GLB og Eidsiva fremmer derfor ny dispensasjonssøknad for de samme aktivitetene som ved forrige søknad. Det søkes om tillatelse av flere års varighet.

Søknaden er vurdert i samsvar med:

1. Verneforskriften for Langsua nasjonalpark av 11. mars 2011
2. Verneforskriften for Haldorbu landskapsvernområde av 11. mars 2011
3. Verneforskriften for Storlægeret landskapsvernområde av 11. mars 2011
4. Verneforskriften for Dokkfaret landskapsvernområde av 11. mars 2011
5. Verneforskriften for Espedalen landskapsvernområde av 11. mars 2011
6. Verneforskriften for Oppsjømyra naturreservat av 11. mars 2011
7. Verneforskriften for Hersjømyrin naturreservat av 11. mars 2011
8. Naturmangfoldloven av 19. juni 2009

Verneforskrift og verneformål

Langsua nasjonalpark med tilliggende verneområder ble vedtatt opprettet gjennom verneplan for Langsua (utvidelse av Ormtjernkampen nasjonalpark), av Kongen i statsråd 11. mars 2011. Langsua nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndigheten for alle verneområdene med unntak av Hynna naturreservat. Fylkesmannen i Oppland er fortsatt forvaltningsmyndighet for Hynna fordi det er et Ramsar-område med internasjonal vernestatus.

Hovedformålet med Langsua nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne og representative økosystemer og landskap som er uten tyngre naturinngrep (jf. § 1 i verneforskriften for Langsua nasjonalpark). Formålet med Haldorbu, Storlægeret, Dokkfaret og Espedalen landskapsvernområder er å ta vare på et natur- og kulturlandskap med økologisk verdi, kulturell verdi, opplevelsesverdi, og som er identitetsskapende (jf. § 1 i verneforskriftene). Videre skal allmennheten gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen / natur- og landskapsopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging (jf. § 1 i verneforskriftene).

Hovedformålet med Oppsjømyra og Hersjømyrin naturreservater er å ta vare på spesielle myr- og våtmarksområder og svært viktige leveområder for sjeldne og sårbare plante- og fuglearter (jf. § 1 i verneforskriftene).

I alle verneområdene er motorferdsel i utgangspunktet forbudt (jf. verneforskriftene for nasjonalparken og landskapsvernområdene §§ 3 pkt. 6.1 og verneforskriftene for naturreservatene §§ 5 bokstav a). Det er likevel åpning for at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon etter søknad for bruk av snøskuter for snømåling i forbindelse med drift av eksisterende kraftanlegg i samsvar med forvaltningsplan (jf. verneforskriftene for hhv. nasjonalparken og Haldorbu, Storlægeret, Dokkfaret og Espedalen landskapsvernområder §§ 3 pkt. 6.3 bokstavene p, t, r og u, og verneforskriftene for hhv. Oppsjømyra og Hersjømyrin naturreservater §§ 7 bokstavene å og v). Det er videre åpning for å gi dispensasjon etter søknad til motorferdsel innenfor Espedalen landskapsvernområde og Hersjømyrin naturreservat ifm. drift, vedlikehold og oppgradering/fornyelse av eksisterende kraftanlegg (jf. verneforskriftene for landskapsvernområdet § 3 pkt. 6.3 bokstav p og naturreservatet § 7 bokstav u).

I verneforskriftene for Hersjømyrin naturreservat og Espedalen landskapsvernområde er det dessuten en bestemmelse om at motorferdselsforbudet ikke er til hinder for motorferdsel i forbindelse med akutt utfall på kraftlinjer og kraftanlegg. Det skal i slike tilfeller sendes melding til forvaltningsmyndigheten i ettertid (jf. § 6 bokstav e i verneforskriften for naturreservatet og § 3 pkt. 6.2 bokstav g i verneforskriften for landskapsvernområdet).

Utkast til forvaltningsplan

Det ble under høringen av verneplanen i 2009 også lagt ved et utkast til forvaltningsplan. Utkastet er tenkt som et grunnlagsdokument som vil utbroderes i den forvaltningsplanprosessen som nå er i startfasen. I utkastet står det følgende om snømålinger, samt tilsyn og drift av kraftanlegg:

“Med utgangspunkt i temakart fra verneforslaget og KU-rapportene bør kart som viser traseer for kraftselskaperens snømålinger gås igjennom i forbindelse med forvaltningsplanprosessen. (...)

Gjennom konsesjoner for kraftanleggene er regulantene pålagt av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) å gjennomføre snømålinger på faste punkt i nedbørfeltene knyttet til reguleringer av Vinstervassdraget, Dokkavassdraget og Gausavassdraget (Roppavassdraget samt Ognsjøene). For de fleste punkt skjer målingene én (ved snømaksimum) til et fåtall ganger årlig. Målingene gjennomføres vanligvis av to personer på en eller to snøskutere. De punkt som ligger i sentrale delene av nasjonalparken tilhører Dokkavassdraget og har vært målt fra lang tid tilbake fire ganger årlig, der hver målingsrunde tar rundt tre dager. Traseene som brukes til snømålinger er

de samme år etter år, selv om de kan variere noe med været. Med utgangspunkt i kart over disse traseene i verneplanens konsekvensutredning for kraftressurser, er forskriftene til berørte verneområdene utformet slik at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til disse snømålingene. Traseene vil være kartfestet i forvaltningsplanen. Det kan i en tillatelse settes vilkår for å unngå mulig konflikt med dyreliv og friluftsliv. Det kan påregnes flerårige tillatelser forutsatt at vilkår i dispensasjonen følges.”

Vurdering

Det er et overordnet mål både i verneområder og i utmark for øvrig å redusere motorisert ferdsel til et minimum, og derfor begrenses slik ferdsel til det som er strengt nødvendig. Motorferdsel innenfor verneområder er regulert strengere enn det som gjelder ellers i utmark. Strengest regulert er motorferdsel på barmark og innenfor nasjonalparker. Gjennom den nylig gjennomførte verneplanprosessen er det foretatt en avveining mellom verneformål/-verdier og andre interesser i området, og dette gjenspeiler seg i verneforskriftene. Det er derfor tatt høyde for å tillate nødvendig motorferdsel i forbindelse med snømålinger, samt tilsyn og drift av kraftanlegg.

Det framgår av detaljene i vedlegg til søknaden at det ikke er nødvendig med motorferdsel gjennom verken Kjølåane, Røssjøen eller Skardberga naturreservater.

Flerårige tillatelser vil kunne bli innvilget når forvaltningsplanen for verneområdene i Langsua foreligger. Forvaltningsplanen er ennå ikke ferdig, slik at dispensasjonen er avgrenset til to år, 2014 og 2015.

En del av formålet med opprettelse av nasjonalparker og landskapsvernområder er at allmennheten skal gis mulighet for uforstyrret opplevelse av naturen / natur- og landskapsopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Friluftsliv er ikke en del av verneformålet i naturreservatene, men verneområdene sett som helhet har stor verdi for friluftslivet og vernebestemmelsene i naturreservatene er utformet for å ivareta friluftssinteressene også (oppkjøring av skiløyper, bruk av båt m.m.). Videre er forbudet mot motorferdsel ikke til hinder for kjøring i Hersjømyrin naturreservat og Espedalen landskapsvernområde ved akutt utfall på kraftlinjer og kraftanlegg. På denne bakgrunn settes det som vilkår at kjøring ikke skal finne sted i påsken, på søndager og helligdager. Kjøring for tilsyn og oppfølging av tiltak som skal ivareta allmennhetens, må likevel alltid kunne gjennomføres, også i forbindelse med høytider/fridager.

Kunnskapsgrunnlaget er godt i dette området etter den nylig gjennomførte verneplanprosessen, og det er ikke behov for å ta i bruk føre-var prinsippet (jf. nml §§ 8 og 9). Virkningene på naturmiljøet er kjent og det foreligger ingen fare for irreversible skader på naturmangfoldet. Et hovedformål med naturreservatene er å ta vare på leveområdene inkl. hekkelokaliteter for truede og sårbare fuglearter. Vi ser derfor et behov for å legge begrensninger i tillatt tidsrom for motorferdselen i naturreservatene, og setter derfor vilkår om at motorferdsel i Oppsjømyra og Hersjømyrin bare skal finne sted etter 15. april dersom det er absolutt nødvendig. Videre bør det i området Dokkaret – Fjelldokka tas spesielt hensyn til vinterbeitende elg. Med dette som grunnlag mener vi at motorferdselen ikke vil komme i nevneverdig konflikt med verken verneverdiene eller verneformålet i noen av verneområdene (jf. nml § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder). Det settes også som vilkår at kjøring vinterstid bare skal foregå på godt snødekt mark slik at det ikke er fare for å sette varige spor i terrenget. Transporten har betydning for den samlede belastningen av motorferdsel på økosystemet, men er gjennom verneplanprosessen vurdert å ligge innenfor økosystemet sin tåleevne og formålet om minst mulig motorferdsel (jf. nml § 10). Så lenge det ikke blir laget varige spor i terrenget anses naturmangfoldlovens § 11 (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver) ikke å ha relevans i denne saken.

Etter en samlet vurdering mener forvalter at dispensasjon kan innvilges.

Vedtak

Langsua nasjonalparkstyre gir Glommen og Laagens Brukseierforening (GLB) og Eidsiva Vannkraft AS tillatelse til bruk av snøskuter for snømåling i forbindelse med drift av eksisterende kraftanlegg jf. søknad med vedlegg. Tillatelsen er gitt med hjemmel i verneforskriftene for henholdsvis Langsua nasjonalpark (§ 3 pkt. 6.3 bokstavene p), Haldorbu, Storlægeret, Dokkfaret og Espedalen landskapsvernområder (§§ 3 pkt. 6.3 bokstavene p, t, r og u), og verneforskriftene for henholdsvis Oppsjømyra (§7å) og Hersjømyrin naturreservat (§ 7v).

Nasjonalparkstyret gir videre tillatelse til nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende kraftanlegg og målestasjoner. Tillatelsen er gitt med hjemmel i verneforskriftene for Espedalen landskapsvernområde § 3 pkt. 6.3 bokstav p og Hersjømyrin naturreservat § 7 bokstav u.

Det stilles følgende vilkår for dispensasjonen:

- Tillatelsen gjelder fram til 1. mai 2016.
- Det skal bare kjøres langs faste traseer som framgår av kartvedlegg, med mindre helt spesielle værforhold gjør det nødvendig å avvike fra disse. Det skal uansett ikke kjøres gjennom Kjølåne naturreservat eller gjennom Røssjøen naturreservat.
- All motorferdsel skal skje på godt snødekt mark slik at det ikke lages varige spor i terrenget. Det kan kjøres med inntil tre snøskutere i følge. Beltevoan kan benyttes når transportbehovet tilsier det.
- Punktet over er ikke til hinder for kjøring langs vei og kjørespor til Dokkli målestasjon i sommerhalvåret.
- Kjøring i naturreservatene (Oppsjømyra og Hersjømyrin) etter 15. april skal bare finne sted dersom det er absolutt nødvendig.
- Under kjøring skal det tas hensyn til naturmiljø og dyreliv (spesielt vinterbeitende elg i området Dokkfaret – Fjelldokka), samt tas hensyn til friluftslivet.
- Kjøring skal ikke finne sted i påsken (palmelørdag – 2. påskedag), på søndager og helligdager. (Merk at det uansett er hjemmel for motorferdsel i Hersjømyrin naturreservat og Espedalen landskapsvernområde ved akutt utfall på kraftlinjer og kraftanlegg. Det skal i slike tilfeller gis melding til forvaltningsmyndigheten i ettertid.)
- Punktet over gjelder ikke motorferdsel i områder med risiko for dårlig is, for kjøring i forbindelse med tilsyn og oppfølging av sikringstiltak som skilt, sperretau m.v.
- Det skal føres kjørelog med opplysninger om dato, trase og formål med turen, samt klokkeslett for start og slutt på hver tur. Dato og klokkeslett ved start skal føres inn ved start. Både kjørelog og denne tillatelsen skal alltid bringes med under kjøring og vises til ansvarlig oppsyn på forlangende. Kjørelogene skal sendes Langsua nasjonalparkstyre senest 1. juni det enkelte år.
- Statens naturoppsyn v/ Kjølv Falklev skal varsles (951 65 085) før kjøring starter.

Det forutsettes at det foreligger tillatelse etter motorferdselloven fra kommunene og tillatelse fra berørte grunneiere før kjøring.

Vi gjør oppmerksom på at Fylkesmannen i Oppland må behandle søknaden etter verneforskriften for Hynna Naturreservat.

Klage

Vedtaket kan klages inn for Miljøverndepartementet av parter i saken eller andre som har rettslig klageinteresse med en frist på 3 uker, jf. forvaltningslova § 28. En eventuell klage skal rettes til Miljøverndepartementet, men sendes til Langsua nasjonalparkstyre.

Med hilsen

Marit Vorkinn
nasjonalparkforvalter

Kopi til:

Torpa fjellstyre	Nord-Torpavegen 375	2881	AUST-TORPA
Fylkesmannen i Oppland	Postboks 987	2626	LILLEHAMMER
Statskog	P.b. 63 Sentrum	7801	Namsos
Sør-Fron kommune	Kommunevegen 1	2647	Sør-Fron
Espedalen bygdeallmenning			
Skrautvål sameige			
Statens naturoppsyn v/ Kjølvi Falklev			
Nord-Fron kommune	Nedregate 50	2640	Vinstra
Gausdal kommune	Vestringsvegen 8	2651	Østre Gausdal
Gausdal fjellstyre	Vestringsvegen 6	2651	ØSTRE GAUSDAL
Nord-Aurdal kommune	Postboks 143	2901	Fagernes
Nordre Land kommune	Postboks 173	2882	Dokka
Øystre Slidre kommune		2940	Heggenes
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Etnedal kommune		2890	ETNEDAL